



דברי תורה וחינוך

א סולת פלבוץ

שבת סוכות | נעמה כהן מנהלת כפר הנוער איילת בשחר

בעשור האחרון החלו מדברים הלוך ודבר על המושג "לצאת מאזור הנוחות", בשנים האחרונות התרכך המושג ל - "להרחיב את אזור הנוחות". לצאת ממקום יציב ומוכר וצפוי כמעט אל מקום מאתגר, מעורער ומפתיע. המושג הזה לכשעצמו כבר יוצר אצלינו אי נוחות.

בסוכות אנו מצווים בראשונה לצאת מאזור הנוחות שלנו מביתנו הנוח אל מקום פחות נוח- בחוץ, חשוף לרוחות, לגשם, לחום, עם דפנות מבד וקישוטים שהולכים ופוחתים מידי יום (בבחינת הולך ופוחת..). הציווי השני הנלווה בסוכות הוא השמחה.

סוכות הינו החג היחיד בתורה, שמקבל ציווי 3 פעמים להיות שמחים בו. כפי שכתוב: "וְשִׂמְחֶתֶּךָ בְּחַגְּךָ... וְהָיִיתָ אֶךְ שִׂמְחָה", וכן כתוב: "וְשִׂמְחֶתֶם לְפָנָי ה' אֱלֹהֵיכֶם שְׁבַעַת יָמִים:"

היציאה אל הסוכה מן הבית היציב והמוכר מעלה באופן טבעי רגשות אחרים משמחה- חשש, פחד, ספק. מה יהיה ואיך יהיה...שמחה היא לא הביטוי הריגשי הראשוני שמתלווה ליציאה, אז מדוע יחד עם היציאה לסוכה אנחנו צריכים לשמוח?

ויותר מכך, אירוע נוסף בתקופת סוכות הוא האסיף, כשמו הנוסף של החג: איסוף של כל התבואה אל פנים ביתנו. התאספות פנימה, התכנסות כל המשפחה יחד עם הפירות, היבול, החומריות, ההישגים, ההצלחות. ובדיוק בנקודה זו, של ההתכנסות הזו אנו מצווים לצאת.

לעזוב את הבית, ההישגים, החומר ולצאת החוצה. אז מה עניין אסיף לסוכה? ומה עניין שמחה לסוכה? כתב הרב דסלר: "הטעם שקבעה התורה סוכות אחרי יום הכיפורים הוא כדי לברר את תוקף יום הכיפורים: איך יעמוד בניסיון השמחה"

השמחה בחג סוכות היא חלק בלתי נפרד מאותם תשובה וניסיון-ימי תשרי- ראש השנה ויום הכיפורים. היא ההמשך אפילו הקשה יותר של עבודת המידות-ניסיון השמחה.

ומוסיף ה"שפת אמת":

"עיקר תפילה החשובה היא עכשיו בימי השמחה. כי בימי העוני התפילה בהכרח נוגעת לאדם (לא חכמה להתרגש מתפילת נעילה) אבל בעת השמחה אזי מבחן תפילה כי היא באמת רק לשם שמיים ... "

ומהו אותו ניסיון השמחה?



דברי תורה וחינוך

א סולת פלפול

שבת סוכות | נעמה כהן

מנהלת כפר הנוער איילת בשחר

השמחה עליה אנו מצוים בחג הסוכות היא לא שמחה טבעית, מתפרצת אלא שמחה "לא הגיונית". הוציאו אותנו מהבית, מלא השפע, ההישגים, הביטחון לכאורה, אל החוץ הלא יציב-ושם דווקא שם אנו אמורים לשמוח. אם כן מה היא אותה שמחה?

ואולי כדאי להתחיל מהו היפך השמחה. יש שיגידו -עצבות ויש שיגידו דאגה. הדאגה היומיומית, חוסר השקט, חוסר הביטחון מה יהיה מחר. היום אני בשפע-ב"כוחי ועוצם ידי". ומחר?

ומהי השמחה- בטחון גמור בהשגחתו של הקב"ה.

זזה עניין השמחה בסוכות- שמחה שיש בה ביטחון גמור בקב"ה. ורק בקב"ה. בלי דאגות, בבחינת "כי יצפני בסכה". הסוכה שמבטאת ארעיות, חוסר יציבות חיצונית מבטאת באותה נשימה- בטחון ושמחה בקב"ה. כי אין עוד מלבדו. בכל המציאות המשתנה, הלא צפויה, הלא נוחה- יש אחד שהוא בטוח.

יש בשמחה הזו גם משהו מרגיע- מהמרדף אחר החומריות, הבעלות, הבטחון הרגעי אל משהו הרבה מעבר לזמן ולמקום- בטחון ושמחה בקב"ה אב הרחמן.

ונסיים בנקודה זו בדברי הרב שטיינזלץ:

"בחיים מקובעים מדיי יש סכנה של שאננות, של ביטחון מופרז. אנשים שמרגישים מרוצים מדיי ממצבם הנוכחי – יכולים בעצם להיות על סף תהום. הסוכה מטלטלת את הקיום הנינוח שלנו, מוציאה אותנו מהבית היציב שלנו החוצה, נוטעת בנו ארעיות, משחררת אותנו מהתחושה שדברים הם 'שלי', שהיא מסוכנת. זה שינוי נפשי חשוב, ממש חיסון מפני השכחה וקהות החושים. במקום קיבעון – גמישות. במקום כבדות – קלילות. זוהי התחושה המשחררת והשמחה שעמה יש להיכנס לסוכה למשך שבוע".

מועדים לשמחה (אמיתית) ושבת שלום.